

»Kaj bi človek, ko je star!« je dejal skozi ozko stisnjene ustnice, razpokane od morske soli, ki jo vsako zimo burja napiha za cel koš.

»Nič! Pojdi vragu jebat' mater! To je vse, kar ti ostane,« je še pripomnil. Kdo bi vedel, kaj se mu mota po glavi.

Star je, a ima še vedno temne lase. A da je star se vidi zjutraj, ko se mimogrede zapiha ob zaganjaču starega naftaša. Ni mu vseeno. Za njim stoji pet senc, otroci. Stojijo kot mora.

»Mama, lačen sem. Daj mi nekaj za jest'.« To ga preganja. Zato se ob motorju ne sme zapihati. A roke so tako težke. Že nekaj časa mu pljuča ne potegnejo dovolj zraka. Duši se.

A tistih pet senc! Lepo so zbrane, kot klini na lestvi. A lestev je trhla. Po dve leti je razlike med njimi. Lestev se ne sme podreti. Motor mora vžgati. Težka je ročica. Motor le zakašlja – Tf, tf, tf! – Lesen čoln je težak.

Pojdi, stari, pa delaj, dokler ti morje in sol ne razgrizeta kože in meso do kosti, delaj, dokler ti pljuča delajo kot dobro naoljen motor.

Zibal se je na valovih. To jutro je bilo mirno. Pajki med borovci so pletli svoje mreže. Škržati so pričenjali svojo pesem. Ni jih slišal. V tolikih letih se je privadil nanje tako, da jih sploh ni več slišal. Valov tudi ni zaznal. Telo mu je nagonsko nihalo tako, kot se je zibal čoln.

Stari morski gad z licem, razbrazdanim od soli, ki jo je zasejala prava senjska burja v vsako poro na koži. Prižgal si je cigareto. Spomnil se je žene in njenega očitajočega obraza in postalo ga je malce sram. Skoraj bi si cigareto iztrgal iz ust. Zgrozil se je ob tej misli.

»Da bi ti vrag vzel te preklete cigarete. Vlečeš kot nor!« Pet senc ga je preganjalo. Sukljale so se v cigaretnem dimu. Krožniki hrane so izginjali pred njimi z mize in zgorevali v cigaretnem dimu.

Skrbno je pokadil cigareto do konca, da je ostal le tolikšen ogorek, da si ni opekel ustnic. Nato ga je z dvema prstoma snel z ustnic in ga postrani frnil v morje.

»Saj človek ni ustvarjen zato, da strada. Življenje je trdo. Danes mora biti mreža polna. Pa kaj bi, delati je treba, tako ali tako. Samo, da napolniš želodec. Saj ni važno s čim, važno je, da je toplo. Da se ti toplota razlije po žilah, da se ne zgrudiš, ko vrtiliš ročico starega in pokašljujočega naftaša z naduho. Človek ni, da dela. Delo je naporno. Ampak delati moraš. Je že tako ustvarjeno. Po božji milosti,« je razmišljal.

»Danes morajo biti ribe!« si je zatrdil v mislih. Potem se je svoje misli ustrašil:

»A kaj, če ne bo nič? Da bo mreža spet prazna, kot je bila včeraj. Ah, nič! Čakali bomo spet na jutrišnji dan. In upali. Saj bi še šlo, če ne bi tako pritiskali davki!«

Zazrl se je proti Osorščici in se zdrznil:

»Planina ima kapo! Jutri bo slabo vreme!« Vznejevoljila ga je misel o slabem vremenu. Nenadoma mu je bilo enakomerno tolčenje motorja v napoto. Nekaj v njem ga je sililo, naj ga ugasne. To je bil njegov upor.

»Zakaj mora biti življenje takšno?« Na to vprašanje ni vedel odgovora. V vseh teh letih, kar živi, ni našel odgovora. Sicer o vsem pravzaprav ni mnogo razmišljal. Nikoli ni imel časa za takšna razmišljanja. Pet senc je stalo za njim. Tako so ostala njegova samo takšna zgodnja jutra, ko vzhaja sonce.

A sence so ga še vedno spremljale. Tudi zdaj so bile tu. Pet senc kot prečke na lestvi. Ugasnil je motor ob boji mreže, potopljene do morskega dna.

Težke so roke. Buči mu v glavi. Pljuča hlastajo za zrakom. Mreže se počasi dvigajo iz morskih globin. Čoln se ziba in rita kot mlado žrebe, ko mu prvič nadeneš sedlo. Težko je. Stisni zobe. Pač toliko, kolikor jih še imaš. Pazi! Ta riba je nevarna in ima strupene bodice. Težke so roke. Za teboj pa pet črnih senc.

»Jebemti mater tvojo!« To je bilo vse, kar je spregovoril. Bilo mu je, da bi zajokal. Pa saj ni mogoče! Ta luknja v mreži. Delfin! Bil je v mreži. Gostil se je v njej. Namesto rib so bile v mreži luknje, zgornja in spodnja vrv, en sam nič. Rakom žvižgat so šle ribe, mreže, nafta, skrb za čoln. Koliko dela za luknje v mreži! Zapretil bi mu. Dvignil bi roko nadenj. A kaj pomaga, ničesar več ni mogle narediti.

»Pa kateri hudič ga je pripeljal prav v mojo mrežo?« Razbijal si je glavo s tem. Samo tarnal je lahko. A tudi to ne bi pomagalo. Zares, čisto nič ne pomaga. Splesti bo moral novo mrežo. Od te ni ostalo skoraj nič. Bil je poražen brez bitke.

Pa saj človek ne sme izgubiti upanja. Če ga izgubi, je najbolje, da si da kamen okrog vratu in se utopi. Pet senc nemo stoji za njim.

»To je ..., da se ti zmeša!« Ni kričal. Govoril je v sebi. Potegnil je na krov še drugo bojo. Sopihajoč je prižgal motor in naravnal krmilo nazaj proti domu. Pet senc je še vedno nemo stalo za njim. Solze je iztočil že pred davnim časom. Samo oči so ostale še globlje v očesnih duplinah.

Valovi so postajali vse večji in severni veter se je še okrepil.

< ◇ ◇ ◇ >